

PAMFLET: OPERATIONALISATIE VAN GELIJKWAARDIGHEID

P.R.R. Huygelen
maart 2021

*Waarom merk je of je als gelijkwaardig behandeld wordt?
Een operationalisatie van een gevoel.*

Wij roepen steeds mensen zijn niet gelijk maar wel gelijkwaardig. Gelijkwaardigheid is enerzijds een norm en anderzijds een uitvoeringsprincipe. De ander als gelijkwaardig behandelen is volgens mij geen inspanningverplichting maar wel een resultaatverplichting. Meestal communiceren we zonder schroom en laten het aan de ander over onze intentie achter ons gedrag in te schatten, te voelen en als conclusie daarvan te geloven dat we hem of haar als gelijkwaardig behandelen.

Gelijkwaardigheid is voelbaar in de dagelijkse omgang maar vooral zichtbaar in situaties waarin beleidsbeslissingen worden genomen. Ik noem vier criteria waaraan ik gelijkwaardig zijn kan toetsen. Je bent gelijkwaardig wanneer:

- In gesprekken of in overleg je mening en je argumenten gehoord en gewogen worden;
- Je tegen een genomen besluit geen overwegend bezwaar kunt en wil maken;
- Je in de uitleg van het genomen besluit jouw argumentatie een rol speelt ook al is zij niet bepalend voor de genomen beslissing;
- Je in de contacten behandeld wordt als een volwaardige gesprekspartner.

Het besluiten nemen met het consentprincipe is de basis van mijn operationalisatie. Het is Gerard Endenburg die in zijn boek Sociocratie (1977) die mij op dit spoor zette. Het besluiten met consent is een kern van zijn model.

Consent wil zeggen dat een beleidsbesluit pas kan worden genomen als niemand daar een beargumenteerd en overwegend bezwaar tegen heeft. Consentbesluitvorming ontkent niet de feitelijke ongelijkheid tussen mensen maar zet deze om in maatschappelijke gelijkwaardigheid. Iedereen heeft recht op een eigen inbreng.

Het gaat erom besluitvorming te laten plaats vinden op basis van argumenten en daarbij geen enkel argument te negeren of te laten overheersen. Het bereiken van overeenstemming over de vitale marges en over de oplossingsmogelijkheden is de oplossing. Wanneer die zijn vastgesteld en verwerkt zal niemand meer een overwegend bezwaar maken. Dan hebben alle deelnemers zich persoonlijk uitgesproken aan de uitvoering van het besluit constructief mee te werken. Een sterker signaal van gelijkwaardigheid zal je niet makkelijk tegenkomen.

Let wel, gelijkwaardig zijn betekent dat jouw gelijk niet altijd de oplossing is.

